

MLJ

مجله حقوق پزشکی

ویژه نامه نوآوری حقوقی، ۱۴۰۰

Journal Homepage: <http://ijmedicallaw.ir>

مقاله پژوهشی

امکان سنجی رقم سیاه بزه‌دیدگی و لزوم تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای پیشگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان در شهر اهواز

سید حسین وقاری^۱، غلامحسین مسعود^{۲*}، محسن شکرچی‌زاده^۳

۱. دانشجوی دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی، گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

۲. استادیار، گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

۳. استادیار، گروه حقوق، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: پدیده خشونت و روند افزایش آن در میان دانش‌آموزان یکی از مسائلی است که امروزه سبب نگرانی خانواده‌ها و متولیان امر تعلیم و تربیت شده است. در این مقاله به بررسی امکان وجود رقم سیاه بزه‌دیدگی و لزوم تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای پیشگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان در شهر اهواز پرداخته می‌شود. **مواد و روش‌ها:** این تحقیق از نوع نظری بوده روش تحقیق به صورت توصیفی تحلیلی می‌باشد و روش جمع‌آوری اطلاعات بصورت کتابخانه‌ای است و با مراجعه به اسناد، کتب و مقالات صورت گرفته است.

یافته‌ها: علل مختلف در سطوح فردی، رابطه‌ای، اجتماع محور و جامعه‌ای در تکوین و تداوم خشونت‌ورزی موثر است. افزایش این پدیده و لزوم حمایت نمودن از یکی از آسیب‌پذیرترین گروه‌های اجتماع، بررسی این پدیده و اتخاذ راهکارهایی برای پیشگیری از آن را ضروری می‌نماید. آنچه پیش از ضرورت احساس می‌شود، انجام تغییرات و اصلاحات اساسی در حیطه قانون‌گذاری به منظور اتخاذ یک سیاست جنایی پیشگیرانه هماهنگ، منسجم و افتراقی در حیطه جلوگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان است. **ملاحظات اخلاقی:** در تمام مراحل نگارش پژوهش حاضر، ضمن رعایت اصالت متون، صداقت و امانت‌داری رعایت شده است.

نتیجه‌گیری: ابزار نوین و اثبات شده در امر پیشگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان استفاده از کدهای رفتاری یا منشور اخلاقی است و شالوده آن بر محور آگاهی بخشی، هشداردهی و آموزش استوار است.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰/۱۰/۳۰

واژگان کلیدی:

خشونت

دانش‌آموزان

سیاست جنایی

پیشگیری

* نویسنده مسؤول:

غلامحسین مسعود

آدرس پستی: ایران، نجف آباد،

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نجف آباد،

گروه حقوق.

کد پستی: ۴۳۱۳۱-۸۵۱۴۱

تلفن: ۳۱-۴۲۲۹۲۹۲۹

پست الکترونیک:

gh.masoud@iaun.ac.ir

۱. مقدمه

خشونت تنها محدود به خشونت فیزیکی و تعرضات بدنی نیست. "خشونت رفتاری است که با قصد و نیت آشکار و یا پنهان برای وارد نمودن آسیب فیزیکی، روانی و اجتماعی به فرد دیگر صورت می‌گیرد" (۱). باید در نظر داشت که اگرچه تمامی مصادیق خشونت در اصطلاح حقوقی جرم نامیده نمی‌شود اما رفتارهای مزبور، زمینه را برای خشونت‌های فیزیکی و کج رفتاری‌های اجتماعی در روابط فردی فراهم می‌نمایند" (۲). از سویی، دانش‌آموزان مدارس دارای حقوقی هستند که این حقوق، مقوله‌ای است که به دلیل مسائل و مشکلات متعدد نظام آموزش و پرورش کمتر به آن پرداخته شده و تحت تأثیر عواملی مانند محور توجه نبودن حقوق کودک در سیاست جنایی ایران، در نظام تعلیم و تربیت نیز به حقوق بیش از ۱۳ میلیون دانش‌آموز به حد کافی پرداخته نشده است. خشونت علیه دانش‌آموزان که ابعاد گوناگونی را برای آن می‌توان بر شمرد یکی از جنبه‌های بی‌توجهی به حقوق کودک در سیاست جنایی ایران است و البته که این خشونت تنها با تنبیه بدنی نمود پیدا نمی‌کند و برخی رفتارها و گفتارهایی که منجر به تحقیر و نادیده گرفتن دانش‌آموز می‌شود نیز اثرات نامطلوبی بر سلامت روانی آن‌ها خواهد داشت و علاوه بر این، موجب دل‌زدگی دانش‌آموزان از مدرسه می‌شود.

در جرم‌شناسی معاصر، آمار جنایی رسمی با وجود فواید تحسین‌برانگیز و بی‌شمار با چالشی جدی به نام «رقم سیاه» مواجه می‌باشد؛ تا جایی که باعث شده است برخی از جرم‌شناسان منتقد، اعتبار چنین آماری را زیر سؤال ببرند. باید دقت داشت که، بخشی از جرائمی که در جامعه رخ می‌دهند برای همیشه پنهان می‌ماند، بخشی از آن شناسایی می‌شود. مقصود از «رقم سیاه»، آن دسته از جرائمی است که اصلاً شناسایی نمی‌شوند و برای همیشه مجهول باقی می‌مانند (۳).

پرسشی که در پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به آن هستیم این است که امکان‌سنجی رقم سیاه بزه‌دیدگی در ارتباط با خشونت علیه دانش‌آموزان در شهر اهواز چگونه است و لزوم

تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای پیشگیری از خشونت‌های مزبور تا چه اندازه می‌باشد؟ فرضیه‌ای که در پاسخ به پرسش فوق مورد بررسی قرار خواهد گرفت این است که در حیطه رقم سیاه و عدم پیگیری خشونت‌های راجع به دانش‌آموزان، می‌توان به روستاها و شهرهای کوچک اشاره نمود که به دلایل مختلف از جمله بی‌سوادی و تعصبات بی‌جا و ریخته شدن آبرو حتی حاضر به اعلام خشونت از طرف معلمان و کادر آموزشی و موارد مرتبط به فرزندشان نیستند و در بین خود مقصر این موضوع را حتی در برخی موارد خود فرزند می‌دانند که به دلایل مانند شیطنت و عدم درس خواندن مورد خشونت بدنی به طور مثال توسط معلم خود قرار گرفته است که از آن جمله می‌توان به مناطق فقیرنشین اهواز اشاره کرد که شاهد این قبیل خانواده‌ها به تعداد زیادی متأسفانه هستیم و باید در این حیطه نیز باید فرهنگ‌سازی و توجهات زیادی صورت پذیرد. از طرفی برخی از خشونت‌ها علیه دانش‌آموزان نیز به دلیل فرهنگ حاکم در مدرسه است تا جایی که معلمان در برخی موارد به منظور مطالعه بیشتر دانش‌آموزان یا اصلاح رفتار آنان خود را مجاز به اعمال خشونت و تنبیه می‌دانند. این در حالی است که هر نوع خشونت علیه اطفال در هر حالتی توجیه‌پذیر نمی‌باشد و باید از آن پیشگیری نمود. در حالی که با وجود تمام این موارد و اهمیت آن سیاست جنایی در قبال آن چندان کارآمدی و تأثیرگذاری خاصی ندارد. به عنوان مثال در قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲، اقسام گوناگون خشونت، جرم‌انگاری گردیده و ضمانت‌اجراهایی در این باب پیش‌بینی گردیده است اما در خصوص موضوع تحقیق تنها می‌توان به ماده ۷۷ آئین‌نامه اجرایی مدارس مصوب ۱۳۷۹ شورای عالی آموزش و پرورش اشاره نمود که اعمال هر نوع تنبیه از قبیل اهانت و تنبیه بدنی را ممنوع اعلام نموده است. علاوه بر این با وجود تمام تلاش‌های آموزش و پرورش برای عملیاتی نمودن طرح‌هایی در راستای تغییر ساختارها و روش‌های حاکم، عمده این طرح‌ها و هدف‌گذاری‌های معین شده در مدارس مورد توجه قرار نمی‌گیرد که این موضوع خود دلایل متفاوتی مانند آماده نبودن زیرساخت‌ها و پیش‌نیازها تا بی‌انگیزگی و

بی‌توجهی معلمان و کادر آموزشی به دلایلی که عنوان شد را می‌تواند داشته باشد. لذا باید به موضوع خشونت علیه دانش‌آموزان با توجه به ابعاد آن توجه دو چندان نمود.

در ارتباط با پیشینه پژوهش حاضر می‌توانیم به چند مورد اشاره کنیم. نورپور و سیدزاده ثانی (۱۳۹۹) در پژوهشی پیمایش‌های بزه‌دیده‌شناسی را به عنوان ضرورتی پیش‌روی سیاست‌گذاران جنایی در ایران مورد بررسی قرار داده‌اند. از نظر نویسندگان، امروزه مهم‌ترین سازوکارهای دستیابی به رقم سیاه بزهکاری، استفاده از پیمایش‌های بزه‌دیده‌شناسی است که در سطح بین‌المللی و ملی به عنوان راهبرد مورد استفاده قرار می‌گیرد. هدف از انجام این پیمایش‌ها در ابتدا، پی بردن به نوع، ماهیت و میزان تکرار جرائم، ویژگی‌های مربوط به بزه‌دیده، رابطه میان بزه‌دیده و بزهکار و به‌ویژه کشف دلایل عدم گزارش بزه‌دیدگی به مقامات پلیسی و قضایی است. سپس با توجه به اطلاعات دریافتی، راهکارهای لازم برای تسهیل گزارش بزه‌دیدگی، جلوگیری از بزه‌دیدگی مجدد و حمایت از بزه‌دیدگان ارائه می‌شود. این مقاله با روش توصیفی - تحلیلی و با تکیه بر اسناد قانونی، ضرورت انجام پیمایش‌های بزه‌دیده‌شناسی را در ایران تحلیل می‌کند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد با اینکه در کشور ما ظرفیت حقوقی مناسبی برای اجرای پیمایش‌های بزه‌دیده‌شناسی هم در اسناد فرادستی و هم اسناد عادی قانونی وجود دارد ولی تا به حال به صورت هدف‌دار و روشمند انجام نشده است (۴).

بجنوردی و حسن‌زاده نیز در پژوهشی (۱۳۹۶)، وضعیت رقم سیاه بزه‌دیدگی زنان مهاجر افغان ساکن در مشهد را مورد بررسی قرار داده‌اند. از نظر نویسندگان، امروزه بزه‌دیدگی زنان بعنوان معضلی اجتماعی، بسیار شیوع دارد. در این میان زنانی هستند که علاوه بر آسیب‌پذیری بالقوه، بخاطر مهاجر بودن و در اقلیت بودن نیز بیشتر بزه‌دیده می‌شوند. زنان مهاجر اغلب در کشورهای بیگانه بخاطر تفاوت‌های فرهنگی اوضاع بسامانی نداشته‌اند و گاهی شرایط نامساعد محل سکونت، اوضاع فردی و خانوادگی آنها و... به آسیب‌پذیری بیشترشان دامن می‌زند. این پژوهش سعی دارد به شیوه پیمایشی انواع بزه‌دیدگی زنان مهاجر افغان ساکن در مشهد را شناسایی کند و اطلاعاتی از

سیمای جنایی مشهد و میزان گزارش بزه‌دیدگی زنان افغان به پلیس را ارائه دهد. قابل ذکر است که از پژوهش حاضر این نتایج حاصل شد که زنان افغان در مشهد قربانی انواع جرایم می‌باشند؛ حال آنکه از پربسامدترین جرایم علیه آنها می‌توان به انواع مزاحمت‌های خیابانی، توهین و فحاشی انواع تعرضات جنسی و آزارهای همسر اشاره کرد (۵).

همان‌طور که در پیشینه پژوهش مشاهده شد، در ارتباط با یکی از متغیرهای پژوهش حاضر، یعنی رقم سیاه بزه‌دیدگی پژوهش‌هایی صورت گرفته است. اما در پژوهش حاضر متغیر مزبور در ارتباط با دانش‌آموزان در شهر اهواز مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

در ارتباط با اهمیت و ضرورت پژوهش حاضر باید به این مسئله عنایت داشت که، مدرسه نقش و جایگاه برجسته‌ای در موضوع آموزش و پرورش دارد و کودک بعد از خانواده بیشترین تعامل را با این محیط دارد؛ به همین واسطه مدرسه باید محیطی امن و به دور از هر نوع خشونت باشد تا کارآمدی آن به عنوان نهاد تعلیم و تربیت به نحو مطلوبی افزایش یابد. این در حالی است که مدارس از نظر تاریخی رابطه نهادینه‌ای با خشونت دارند و تحقیقات نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر شکایت زیادی در مورد خشونت علیه دانش‌آموزان ثبت شده که تعداد زیادی از آنها اثبات و به حق بوده است. البته بسیاری از موارد بزه‌دیدگی به شکایت نزد مراجع ذی‌صلاح منجر نمی‌گردد یا تنها بدنی نیستند و شامل دیگر انواع خشونت نیز می‌باشند یعنی به عبارتی رقم سیاه بزه‌دیدگی در موضوع مذکور فراتر از این ارقام است.

در ارتباط با محدودیت‌های پژوهش حاضر نیز باید عنایت داشت، با توجه به گسترش بیماری کرونا در زمان تهیه پژوهش حاضر و تعطیلی کتابخانه‌ها و مراکز پژوهشی، نگارندگان برای تهیه منابع و دسترسی به آنها با محدودیت‌های فراوانی مواجه بوده‌اند.

۲. ملاحظات اخلاقی

در تمام مراحل نگارش پژوهش حاضر، ضمن رعایت اصالت متون، صداقت و امانت‌داری رعایت شده است.

۳. مواد و روش‌ها

این تحقیق از نوع نظری بوده روش تحقیق به صورت توصیفی تحلیلی می‌باشد و روش جمع‌آوری اطلاعات بصورت کتابخانه‌ای است و با مراجعه به اسناد، کتب و مقالات صورت گرفته است.

۴. یافته‌ها

یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که، بین اعمال خشونت در غالب موارد از سوی معلمان علیه دانش‌آموزان در محیط مدرسه و رضایت شغلی، میزان تاب‌آوری، مهارت شغلی و مشروع پنداری خشونت نزد معلمان (که منظور از آن میزان مشروعیتی است که هر معلم برای استفاده از خشونت در جهت اداره یا کنترل کلاس و درس خواندن هر چه بیشتر دانش‌آموزان قائل است)؛ رابطه نزدیکی وجود دارد و بر میزان خشونت معلمان در مدرسه تأثیرگذار هستند که هر یک از این موارد بر اساس نظرات مختلف جرم‌شناسی قابل تبیین و بررسی است که از آن جمله می‌توان به نظریات روان‌شناختی، یادگیری اجتماعی اعم از معاشرت ترجیحی و تقلید و هم چنین کنترل اجتماعی اشاره نمود. به عنوان مثال با استناد به نظریه تقلید در جرم‌شناسی در موضوع این تحقیق می‌توان به این موضوع اشاره نمود که معلمان نیز به عنوان افراد اجتماع، خشونت در کلاس را تحت تأثیر معلمان پیشین خود یاد گرفته‌اند. هم چنین اعمال خشونت در مدارس توسط معلمان با سابقه، تأثیرات گسترده‌ای بر معلمانی که تازه شروع به کار کرده‌اند دارد و به نحوی نوعی همانندسازی صورت می‌گیرد.

۵. بحث**۵-۱. انواع خشونت علیه دانش‌آموزان**

در ابتدا به بررسی انواع خشونت علیه دانش‌آموزان می‌پردازیم.

۵-۱-۱. خشونت جسمی و فیزیکی

خشونت جسمانی و فیزیکی، فعل آگاهانه و ارادی مرتکب با هدف آسیب، صدمات جسمانی و ایجاد درد بر قربانی می‌باشد (۶).

۵-۱-۲. خشونت روانی

رفتارهایی که نسبت به کودک انجام می‌گیرد و سبب ورود آسیب به سلامت و رشد وی از ابعاد مختلف می‌گردد یا امکان وقوع این قبیل آسیب‌ها را برقرار می‌سازد، در حیطه خشونت روانی واقع می‌شود (۷). خشونت کلامی یکی از انواع خشونت روانی است که بنا بر آن به طور مثال کادر مدرسه یا معلم در حیطه بحث این مقاله از طریق الفاظ به شکل تهدید، تحقیر و توهین به خودپنداره اجتماعی دانش‌آموز حمله می‌کند (۸).

۵-۱-۳. خشونت جنسی

این قبیل خشونت‌ها، به صورت وسیع به عنوان صدمات گسترده‌ای که اثرات آن‌ها بیشتر از خسارت وارده به تمامیت جسمانی فرد هستند، مورد توجه واقع می‌شود. این قبیل خشونت‌ها در خصوص کودکان هم به فراوانی مشاهده شده است و پرونده‌های زیاد موجود گویای صحت این ادعا است (۹).

۵-۲. رقم سیاه بزه‌دیدگی و لزوم تدوین سیاست جنایی**افتراقی در راستای پیشگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان در شهر اهواز**

با توجه به افزایش انواع خشونت علیه دانش‌آموزان در شهر اهواز و متعاقب آن آمار بالای رقم سیاه بزه‌دیدگی در این قبیل شهرها، لزوم تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای پیشگیری از خشونت مذکور بیش از پیش روشن است. به واقع مقصود از این نوع سیاست، شاخه‌ای از سیاست جنایی است که موضوع آن تعیین و پیشنهاد نمودن اقدامات کیفری و غیرکیفری به جهت پیشگیری از بزهکاری در جامعه با یک جمعیت محدود می‌باشد (۱۰).

۵-۳. تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای**پیشگیری واکنشی از خشونت علیه دانش‌آموزان در****شهر اهواز**

دیدگاه‌هایی که در خصوص پیشگیری واکنشی مطرح بوده است در غالب موارد به صورت کیفری تعریف شده است. از جمله این موارد می‌توان به تشدید مجازات در خشونت علیه

می‌توان به ایجاد خط تلفنی ویژه برای اعلام خشونت علیه اطفال اشاره کرد. البته در حال حاضر شماره تلفن ۱۲۳ در تهران و چند شهر بزرگ ایران تحت عنوان خط ویژه گزارش خشونت اعلام شده است که متأسفانه در اهواز به ویژه شهرهای کوچک آن این خط دایر نمی‌باشد و از لحاظ کارکرد نیز اصولاً کارکرد مناسبی ندارد.

دومین هدف این نوع از پیشگیری با توجه به راهبردها و شیوه‌های پیشگیری، منصرف نمودن مجرمان و جلوگیری از پیدایش و تشدید انگیزه مجرمانه و منصرف نمودن مجرمان بالقوه مورد استفاده قرار می‌گیرد. مانند بالا بردن خطر شناسایی و دستگیری بزهکار، کاهش جاذبه‌های وسوسه‌انگیز و تحریک‌کننده محیطی، نصب دوربین‌های مخفی و... که در زمره مواردی است که با هدف جلوگیری از پیدایش و تشدید انگیزه مجرمانه و منصرف نمودن مجرمان بالقوه از ارتکاب جرم انجام می‌گیرد (۱۲). در این مورد هم بدون تردید نصب دوربین در مدارس می‌تواند موثر باشد هر چند که در غالب موارد مدارس اهواز از حداقل امکانات مالی برخوردار هستند و به اندازه‌ای درگیری وجود دارد که شاید به جرات بتوان گفت نوبت دوربین نمی‌رسد.

به واقع هدف از اقدامات پیشگیرانه وضعی، قبل از هر چیز تأمین امنیت، بالا بردن کیفیت امنیت و جلب رضایت اعضای جامعه است. تأمین امنیت در این نوع پیشگیری، دیگر انحصاری و به صورت کامل در اختیار دولت نیست بلکه دولت با آگاه‌سازی مردم نسبت به جنبه‌های مختلف بزهکاری، آنها را در حفظ و برقراری امنیت و اعمال سیاست جنایی اجرایی تشویق و حتی مشارکت می‌دهند. لذا در تأمین امنیت چه دولت و چه مردم با توجه به اهداف پیشگیری وضعی هر یک نقشی را بر عهده می‌گیرند تا تحقق جرم را دشوار نمایند و بزهکار را با توجه به بالا بردن خطر شناسایی و دستگیری، از وقوع جرم منصرف نمایند (۱۳).

برخی از فعالیت‌های سنتی و نوین پلیس در زمینه پیشگیری را به نوعی می‌توان در این حیطه قرار داد. چرا که فعالیت‌های پلیس به دو گروه تقسیم می‌شود. گروه اول تحت عنوان

اطفال در لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان اشاره کرد که در بحث این مقاله نیز می‌تواند در باب خشونت علیه دانش‌آموزان نیز کاربرد داشته باشد. علاوه بر این بازپژوهشی در موضوع تأدیب کودکان در قانون مجازات اسلامی نیز در این حیطه کاربرد دارد. در حقیقت موارد مذکور در زمره پیشنهادهای است که به واسطه تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای پیشگیری واکنشی از خشونت علیه دانش‌آموزان قابل ذکر است.

۵-۳-۱. تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای پیشگیری کنشی از خشونت علیه دانش‌آموزان در شهر اهواز

پیشگیری کنشی یا غیرکیفری شامل پیشگیری وضعی و اجتماعی است که هر یک می‌تواند در موضوع بحث این مقاله متمرکز باشد. به طور مثال در خصوص پیشگیری وضعی شایان ذکر است این نوع پیشگیری دربرگیرنده مجموعه تدابیر و اقداماتی می‌باشد که با دخالت در اوضاع و احوال پیرامونی جرم و موقعیت‌های پیش جنایی، به دنبال منصرف نمودن بزهکاران احتمالی از ارتکاب جرم است. در رویکرد پیشگیری وضعی، جرم قابل پیش‌بینی بوده و جدا از این که مرتکب تحت تأثیر چه موضوعی واقع گردیده است، از طریق کاهش فرصت‌های ارتکاب و آماج‌های آن با اعمال روش‌های فیزیکی یا تغییر و کنترل موقعیت‌های مناسب برای ارتکاب جرم، می‌توان آن را خنثی و در مواردی هم ممتنع نمود. بر همین اساس این نوع پیشگیری درصدد است که فرآیند گذار از فکر به فعل مجرمانه را با استفاده از روش‌های غیرکیفری مختل نماید و از این راه میزان جرم را کاهش دهد (۱۱).

مهمترین اهداف پیشگیری وضعی که بیشترین راهکارها را به خود اختصاص می‌دهد عبارتند از:

اولین هدف، دشوار نمودن وقوع جرایم با وجود قصد و انگیزه مجرمانه که راهبردهایی است که به تغییر وضعیت، فرصت و موقعیت اشاره دارد مانند ایجاد فضایی قابل دفاع، جمع‌آوری و لوازم ارتکاب جرم که با هدف ناتوان کردن فاعل از محقق ساختن نیت مجرمانه خود اعمال می‌شود. در این مورد

حقوق و آزادی‌های اشخاص، جامعه را از تعرض خودسرانه احتمالی برخی کنشگران عرصه پیشگیری از جرم، مصون کنند و نهادهای حاکمیتی نیز بر حسب قانون، ضمن حمایت از حقوق و مطالب مردمی، به نظارت مستمر بر اجرای راهبرد پیشگیری از جرم و پاسخ‌دهی قانون به متخلفان اهتمام ورزند. در مجموع باید گفت که پیشگیری وضعی مبتنی است بر تجزیه و تحلیل راهبردی از منطقه معین برای شناسایی و تعیین فرصت‌های ارتکاب جرم و افراد و موقعیت‌های در معرض خطر و به دنبال تغییر شرایط جرم‌زا از راه حمایت بهبود یافته از آماج جرم اعم از اشخاص یا اموال است (۱۵).

۴-۵. مبانی پیشگیری وضعی از جرم

مبانی پیشگیری وضعی از جرم نیز از سه نظریه فرصت جرم تشکیل شده است که عبارتند از: دیدگاه انتخاب عقلانی، فعالیت روزمره و نظریه الگوی جرم. هر یک از این سه دیدگاه، ارتکاب جرم را از زوایای مختلف بررسی کرده و در نهایت همه به این نقطه مشترک رسیده‌اند که کاهش فرصت‌های جرم اهمیت فراوانی در عدم وقوع جرم یا پیشگیری از جرم دارد.

۴-۵-۱. دیدگاه انتخاب عقلانی

فرض اصلی دیدگاه انتخاب عقلانی این است که مجرم رفتار هدفمند و طراحی شده‌ای را در کار خود انتخاب می‌نماید که ضمانت‌کننده منفعت‌های وی باشد. در واقع این دیدگاه بر فرایند تصمیم‌گیری مجرم تمرکز می‌کند. مجرمین قبل از ارتکاب جرم پیامدهای مختلفی را مورد ارزیابی قرار می‌دهند: چقدر احتمال دارد دستگیر شوند؟ چه شدتی از مجازات در انتظار آنها باید باشد تا ارزش ارتکاب جرم را داشته باشد؟ و ارتکاب جرم چه نیازی از آنها را به فوریت برطرف می‌سازد و آیا این نیاز ارزش ارتکاب جرم را دارد؟ در زمان ارتکاب جرم اهداف مخصوص به خود را دارند حتی اگر هدفها کوتاه‌بینانه باشد و تنها منافع و ضرر کمتری را مورد محاسبه قرار می‌دهند. هر دسته از بزهکاران، محاسبات متفاوتی را در ارتکاب جرم مدنظر قرار می‌دهند. این حساب‌گری‌ها شرایط انتخاب آماج بزه را تعیین می‌کنند.

پیشگیری کلاسیک شناخته می‌شود که شامل پیشگیری از طریق سرکوبی و پیشگیری از طریق حضور پلیس است.

گروه دوم شامل اقدامات پیشگیری نوین است که می‌توان آن‌ها را در چهار فهرست تنظیم نمود:

اول: اقدام درباره برخی از عوامل جرم‌زا؛ دوم: اقدامات ناظر به اشخاص مشکوک به ارتکاب جرم یا تکرار جرم؛ سوم: اقدامات ناظر به اشخاص که در معرض تعدی متجاوزان و مباشران جرم قرار می‌گیرند. چهارم: اقدام به پیشگیری به وسیله تربیت عامه بزهکاران بالقوه مانند بزه‌دیدگان محتمل.

شایان ذکر است تأمین و تضمین نظم عمومی، امنیت حقوقی و امنیت اجتماعی از وظیفه‌های دولت به حساب می‌آید. واضعان سیاست جنایی ناگزیر از قاعده‌مند نمودن پیشگیری هستند، چندان که الزام به این موضوع از ملزومات سیاست جنایی عادلانه به حساب می‌آید. از جمله این الزامات می‌توان به الزام به گزارش موارد خشونت اشاره نمود. بعضا برخی از افراد شاهد تحقق خشونت بر علیه دانش‌آموزان هستند اما به دلیل عدم فرهنگ‌سازی به خصوص در شهرهای اطراف اهواز این موضوع را تقصیر دانش‌آموز تنبل می‌دانند که حتما عملی انجام داده است که شایسته خشونت بوده است و بعضا نیز حتی والدین باعث و بانی بالا رفتن آمار رقم سیاه بزه دیدگی در این حیطة هستند.

ترسیم مقررات کارآمد با مشخص نمودن سازو کارهای اداری و قضایی در قالب قوانین پیشگیرانه عادلانه با تأکید بر پیشگیری موقعیت مدار به وسیله واضعان سیاست جنایی اجتناب‌ناپذیر است. بی‌تردید همه حقوق و آزادی‌ها به صورت مطلق نیست؛ برخورداری از آن‌ها گاهی با ضوابط و محدودیت‌های قانونی همراه است (۱۴). اما همیشه این موضوع با اهمیت، باید مقابل متولیان امر واقع شود که شهروندان نسبت به حفاظت از امنیت شخصی خود و فرزندانشان هراسی نداشته باشند و اجرای راهبردگونه پیشگیری وضعی، در حیطة جامعه امن بدون روشن ساختن ارزش والای انسانی، انجام نمی‌گیرد. به این ترتیب، دولت‌ها در راستای اطمینان خاطر شهروندان تکلیف به وضع حقوق پیشگیری از جرم مدون و تأسیس تشکیلات اداری و قضایی هستند، چندان که از راه ضمانت

مبتنی بر عوامل خارجی و از جمله زمان و مکان است ایجاد شده است (۱۶).

اول وجود بزهکار بالقوه: نخستین شرط ارتکاب بزه، وجود بزهکار بالقوه‌ای است که شرایط موجود او را به حد کافی تحریک به ارتکاب جرم کرده باشد. این دیدگاه در راهبردهای پیشگیرانه خود همه افراد را به نحوی مستعد بزهکاری می‌داند یعنی حذف بزهکاران بالقوه را امری ناممکن است. و در عوض بر سرمایه‌گذاری در زمینه دو عنصر دیگر یعنی تقلیل آماج بزه و ارتقای محافظت مؤثر از آماج جرم تمرکز می‌کند.

دوم: وجود آماج جرم مناسب: آماج جرم می‌تواند شخص یا مال یا مکان خاصی باشد. وجود برخی ویژگی‌ها در افراد یا اماکن یا اموال، آنان را به آماج بالقوه جرم تبدیل می‌کند و امکان بزه‌دیدگی آنان را نسبت به سایرین بالا می‌برد. حمله به افراد آسیب‌پذیر زمانی اتفاق می‌افتد که نگهبان در محل وجود ندارد.

سوم: فقدان محافظ کارآمد و توانا: در زمان وقوع جرم که بزهکار بالقوه و آماج مناسب جرم در زمان و مکان واحدی با هم مواجه باشند. محافظان «عوامل انسانی و تجهیزاتی» که قادر به پیشگیری از جرم یا کنترل آن هستند در آن لحظه حضور نداشته باشند. بزهکار بالقوه هدف مناسب خود را بیشتر پیدا می‌کند. که در این وضعیت جرایم بیشتر اتفاق می‌افتد.

احتمال وقوع جرم مختص زمان و مکان خاصی است و با تحقق این احتمال، جرم در سایر زمان‌ها و مکان‌ها واقع نمی‌شود. بنابراین، در صورت پیشگیری وضعی از جرم در یک محل یا زمان، گزینه‌های محدودی برای بزهکاران وجود خواهد داشت و از طرفی بزهکاران مایل و قادر به ارتکاب جرم در هر محلی نخواهند بود. این ساختار به شکل‌گیری مثلث جرم منتهی شد و سه ضلع این مثلث نشان‌دهنده بزهکار بالقوه، آماج جرم و موقعیت مکانی و عوامل پیشگیرانه مؤثر بر جرایم ارتكابی از سوی هر یک از عوامل مذکور است. مثلث تحلیل جرم برگرفته از فعالیت‌های روزمره است (۱۷).

گزاره‌های اصلی تئوری انتخاب عقلانی عبارتند از این که افراد: ۱- پیش از شرکت در رفتار مجرمانه، هزینه‌ها یا عواقب جرم را با منافع آن، سبک و سنگین می‌کنند.

۲- رفتار مجرمانه را زمانی انجام می‌دهند که پاداش جرم، بیشتر از هزینه‌های آن باشد. ارزیابی این افراد نیز مبتنی بر ادراکات موقعیت محور از هزینه‌های مورد انتظار و انگیزه‌های نظیر هیجانات مشارکت در یک رفتار خاص می‌باشد به این معنا که رفتارهای انحرافی تابعی از محاسبات ذهنی افراد از هزینه‌ها و منافع همبسته با عواقب ادراک شده آن رفتار در قالب شرایط موقعیت آن عمل است. بر اساس رویکرد انتخاب عقلانی، هزینه‌ها و منافع جرم، صفات و ویژگی‌های فردی نیست، بلکه ویژگی‌های ساختاری انتخاب هستند که این پدیده را تبیین می‌کنند. بنابراین نظریه‌گزینش عقلانی بیش از تمرکز بر روی خود مجرمان، بر انگیزه جرم مجرمان و تمرکز فعالیت‌های انتخاب برای ارتکاب جرم پافشاری می‌کند (۱۴).

۵-۴-۲. نظریه فعالیت روزمره

یکی از دستاوردهای جرم‌شناسی محیطی، «نظریه فعالیت‌های روزمره» است که توسط لورنس کوهن و مارکوس فلسن مطرح شده است. این نظریه از جمله نظریه‌های کاربردی و متمرکز برای پیشگیری وضعی از جرم است. دیدگاه فعالیت روزمره بر این فرض مبتنی است که برای وقوع جرم باید میان حداقل سه عامل تقارن زمانی و مکانی وجود داشته باشد. این سه عامل عبارتند از:

- وجود شخص بزهکار بالقوه
  - وجود آماج بزه مناسب
  - در نهایت نبود محافظ کارآمد برای جلوگیری از وقوع جرم.
- لازم به ذکر است که بر مبنای این نظریه برای تحقق جرم باید انحرافی در مکان یا زمان یکی از این سه عامل به وجود آید چرا که فرض عدم وجود انحراف، جرم و به تبع آن نیز بزه‌دیدگی به وقوع نخواهد پیوست. همچنین زمینه اصلی ارتکاب هر جرمی وقوع لغزش و انحراف است این مورد طبق دیدگاه‌های مطروحه در نظریه سبک فعالیت‌های روزمره، که

۵-۴-۳. نظریه الگوی جرم

این رویکرد بر چگونگی وقوع جرم، مجرم، هدف تعیین شده، زمان و بهترین مکانی که رویداد مجرمانه حادث می‌گردد، تمرکز دارد. این کار می‌تواند به درک و تجزیه و تحلیل زمینه حرکات عادی مردم در دوره‌های روزانه، هفتگی، سالانه بیانجامد. فعالیت‌های روزانه الگوی جرم را تعیین می‌کند. نظریه الگوی جرم در تجزیه و تحلیل جغرافیای جرم و آهنگ فعالیت روزمره زندگی توجه خاصی را معطوف می‌کند. نظریه پردازان الگوی جرم و سایر جرم‌شناسان محیطی نشان داده‌اند که طراحی و مدیریت فضاهای عمومی شهرها و مناطق تجاری می‌تواند تغییرات اساسی در نرخ جرایم ایجاد کند (۷). در خصوص پیشگیری اجتماعی هم باید گفت از زمانی که جرم‌شناسی علل ارتکاب بزه را مورد توجه قرار داد، ضرورت پیشگیری جدیدی که از آن به پیشگیری اجتماعی تعبیر می‌شود، آشکار شده است. پیشگیری اجتماعی برای جلوگیری از بروز جرم، به حدی تدارک می‌بیند که جرم را در نطفه خفه نماید و یا انعقاد آن را ممتنع سازد (۱۵). در پیشگیری اجتماعی به بهبود عمومی رفاه عمومی یا بهبود شرایط زندگی به طور مثال معلمان و کادر آموزشی مدارس اهمیت زیادی داده می‌شود و سعی می‌شود با عوامل مخل بهبود، مبارزه شود. به نحوی که این افراد نه تنها از کمترین امکانات لازم جهت تأمین معشیت برخوردار گردند بلکه این امکانات روز به روز افزایش یافته و ارتقاء یابد تا از این طریق امید تقویت شود. لذا در پیشگیری اجتماعی با دخالت در فرآیند رشد، بهبود شرایط زندگی آن‌ها و سالم‌سازی محیط اجتماعی و طبیعی و حذف یا کاهش عمل بزهکاری، پیشگیری از وقوع جرایم و یا تقلیل ارتکاب آن‌ها مورد توجه واقع می‌شود. این نوع از پیشگیری شامل اقداماتی است که بر انواع محیط‌های پیرامون اثرگذار است و تمام این محیط‌ها در فرآیند جامعه‌پذیری یک فرد دارای نقش بوده و کارکردهای اجتماعی دارند. هر یک از محیط‌ها اعم از خانه، مدرسه و... در یک دوره خاص زمانی بر شخص تأثیر مستقیم داشته و فرآیند جامعه‌پذیری را آسان‌تر می‌سازد. در این نوع پیشگیری تلاش می‌شود که با انجام برنامه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، رفاهی و مانند آن‌ها و

درمان نارسایی‌های اجتماعی و بالا بردن ارزش‌های اجتماعی و اخلاقی شرایط یک منطقه و هم چنین وضعیت مجرمان بالقوه اعتلاء یافته و این رویه منجر به کاهش میزان جرم گردد. به واقع یافته‌های مقاله حاضر در حیطه پیشگیری اجتماعی نشان می‌دهد که هر چه میزان تاب‌آوری معلمان افزایش یابد، از میزان خشونت وی در محیط کلاس و مدرسه کاسته می‌شود.

۵-۵. پیشگیری اجتماعی توسط دستگاه‌های اجرایی

به طور کلی دستگاه‌های اجرایی در امر پیشگیری اجتماعی به نحوی دخیل هستند و در این راستا بعضاً به صورت اجباری و مبتنی بر مصوبات و گاه به دلخواه و اختیار به تعامل با یکدیگر می‌پردازند. این پیشگیری به دو نوع پیشگیری اجتماعی رشدمدار و جامعه‌مدار تقسیم‌بندی می‌شود.

۵-۵-۱. پیشگیری رشدمدار

پیشگیری رشدمدار، پیشگیری از بزه‌کاری از طریق اخذ اقدامات گوناگون در طول رشد فرد است. خصوصیت این نوع پیشگیری، اینگونه است که علاوه بر خود شخص، شامل افراد و محیط‌هایی می‌گردد که او را مجهز به وسایل مقاومت در برابر جرم نموده است (۱۸).

این نوع پیشگیری، بر این انگاره حاکم است که درست سپری نشدن رویه رشد، احتمال عضویت این دسته به بزهکاری و چه بسا باقی ماندن در این حیطه را افزایش می‌دهد. از این جهت، با استفاده از تدبیرهای حمایتی مناسب می‌توان چالش‌های فراروی کودکان در مراحل گوناگون رشد را مرتفع ساخت و در نتیجه آنان را به سوی هنجارپذیری و پیروی از بایدها و نبایدهای کیفی هدایت نمود (۱۹). از جمله راهکارهایی که در این خصوص وجود دارد، آموزش والدین در خصوص تبعات خشونت علیه اطفال است. به طور مثال چنان چه خشونت جنسی در مدارس علیه دانش‌آموز روی دهد و والدین با وجود علم به این مسأله سکوت کنند باید شاهد شکل‌گیری رفتارهای ضداجتماعی و اختلال در ارتباطات فرزندشان باشند. آیا ذخیره آبرو می‌تواند پاسخگوی اتفاقات ناگواری باشد که در آینده شامل این کودک و یا نوجوان می‌شود.

۵-۵-۲. پیشگیری جامعه‌مدار

پیشگیری جامعه‌مدار به معنای دخالت در محیط اجتماعی عمومی و شخصی فرد است که مقصود از محیط اجتماعی عمومی، محیط‌های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی است که نسبت به همه مشترک می‌باشد و محیط اجتماعی شخصی که مختص خود فرد می‌باشد مانند محله، خانواده و... (۲۰) در این نوع پیشگیری، اصلاح و تأثیرگذاری بر محیط‌های مذکور باید مورد توجه قرار بگیرد. این نوع پیشگیری رایج‌ترین و در عین حال قدیمی‌ترین نوع پیشگیری غیرکیفری است که مکتب تحقیقی و انریکوفری به آن تأکید داشته است. توجه به جلوه‌های پیشگیری جامعه‌مدار در سطح ملی و بین‌المللی جایگاه والایی دارد. به واقع تعدادی از سازوکارهای این نوع پیشگیری از جمله بسترسازی برای آموزش و پرورش و توسعه آن یا فراهم نمودن زمینه‌های مناسب برای کارزایی، ارتقای سطح رفاه اجتماعی به عنوان هنجار اساسی مدنظر قرار گرفته است. یکی از راهکارهایی که می‌تواند در این حیطه مثمر‌تر باشد، آموزش رسانه‌ای در خصوص ضرورت اجتناب از خشونت علیه دانش‌آموزان است.

۶. نتیجه‌گیری

یافته‌های این مقاله با عنوان رقم سیاه بزه‌دیدگی و لزوم تدوین سیاست جنایی افتراقی در راستای پیشگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان در شهر اهواز نشان می‌دهد که در شهرهای مختلف به خصوص اهواز که مدنظر این مقاله است بعضاً شاهد انجام انواع خشونت‌ها علیه دانش‌آموزان هستیم. اقدامات قانون‌گذار در پیشگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان عمدتاً ناظر بر پیشگیری کیفری بوده است، قانون‌گذار البته به شکل پراکنده و غیرمنسجم در حیطه‌های گوناگون اقدام به جرم‌انگاری نموده و مصداق‌های گوناگونی از خشونت علیه دانش‌آموزان را مورد مجازات قرار داده است؛ با این وجود، درباره پیشگیری غیرکیفری، اقدامات قانون‌گذار چندان گسترده و روشن نیست، تا حدی که می‌توان ادعا نمود در حیطه پیشگیری از خشونت علیه دانش‌آموزان، سیاست جنایی ما به خصوص در حیطه تقنینی فاقد یک رویکرد منسجم،

هماهنگ و مبتنی بر واقعیت‌های جرم‌شناسی و جامعه‌شناسی کیفری است. آنچه بیش از پیش با استناد به این مقاله، ضرورت آن احساس می‌شود، انجام تغییرات و اصلاحات اساسی در حیطه قانون‌گذاری به جهت اخذ یک سیاست جنایی پیشگیرانه هماهنگ، منسجم و افتراقی در حیطه جلوگیری پیشگیری از خشونت اعم از جسمی، روانی و جنسی علیه دانش‌آموزان است. در پایان لازم به ذکر است که مدرسه باید توان تربیت و راهنمایی دانش‌آموزان را داشته و از هر نوع خشونت نسبت به آن‌ها پرهیز شود.

۷. تقدیر و تشکر

از تمام عزیزانی که در تهیه و تدوین این پژوهش مساعدت و همکاری نمودند تقدیر و تشکر می‌کنم.

۸. سهم نویسندگان

کلیه نویسندگان به صورت برابر در تهیه و تدوین پژوهش حاضر مشارکت داشته‌اند.

۹. تضاد منافع

در این پژوهش هیچگونه تضاد منافی وجود ندارد.

References:

1. Najafi Abrandabadi A. Transition, Violence and Public Security. *Security*. 2020;4(1):11-2. (Persian).
2. Karimi F. A Study of Types of Verbal Violence and Its Causes from the Perspective of Students and Teachers. *Quarterly Journal of Criminal Law Research*. 2011;2(2):81-92. (Persian).
3. Hosseini M, Mostafa Pour M. Black figure, a challenge to official criminal statistics (with a comparative approach to the United States and Iran). *Comparative Law Studies*. 2017;8(1):103-29. (Persian).
4. Nourpour M, Seyedzadeh Thani M. Victimology surveys; A necessity for criminal policymakers in Iran. *Parliament and Strategy*. 2020;27(102):331-56. (Persian).
5. Bojnordy A, Hasanzadeh M. Dark Number victimization of Afghan refugee woman in Mashhad. *Scientific Quarterly of Khorasan Razavi Disciplinary Knowledge*. 2018;9(36):159-90. (Persian).
6. Nouredin S. Evaluating the responses of the criminal justice system to domestic violence against women in Iran. Bandarabas: Islamic Azad University; 2008. (Persian).
7. Mohammad Nasal G, Mohammad Nasl Z. Investigating the causes of the cycle of child abuse (with emphasis on experts). *Journal of Women Police*. 2015;22(1):11-39. (Persian).
8. Mahmoudi Janaki F, Nejat M. Criminological study of teachers' violence against students, a case study of the first high school in Marvdasht. *Quarterly Journal of Criminal Law and Criminology Studies*. 2018;48(1):141-72. (Persian).
9. Tadayon A. Comparative Criminal Law of Children. Tehran: Mizan Publications; 2017. (Persian).
10. Zargari M. Crime Prevention. Tehran: Negah Bineh Publications; 2011. (Persian).
11. Niazipour A. Habit Delinquency and Its Prevention. Tehran: Shahid Beheshti University; 2004. (Persian).
12. Mirkhalili M. The role of protection of targets in crime prevention. *Quarterly Journal of Crime Prevention Studies*. 2009;14(10):57-79. (Persian).
13. Moghimi M, Taghizadeh M. Preventive Criminology. Tehran: Zard Publications; 2009. (Persian).
14. Alivardinia A, Salehnejad S. Applications of Rational Choice Theory in Explaining Crimes and Providing Political Implications for Crime Prevention. *Workshop Quarterly*. 2013;7(2):1-29. (Persian).
15. Ebrahimi S. Fair Rehabilitation of Criminals. *Journal of Criminal Law Teachings*. 2012;7(3):151-70. (Persian).
16. Malmir M, Zarrokh E. Prevention of Cyber Victimism. *Quarterly Journal of Crime Prevention Studies*. 2010;5(17):68-91. (Persian).
17. Moghimi M, Rafati A. Police and Strategies for Crime Prevention. *Social Order Quarterly*. 2010;2(1):49-83. (Persian).
18. Najafi Aberandabadi A. Fair Crime Prevention in Criminal Sciences: Collection of Articles in Honor of Professor Dr. Mohammad Ashouri. Tehran: Samat Publications; 2017. (Persian).
19. Azimzadeh S. Sustainability in Delinquency in Iranian and American Law. Tehran: Jangal Publications; 2011. (Persian).
20. Najafi Aberandabadi A, Beigi H. Encyclopedia of Criminology. Tehran: Ganj-e-Danesh Publications; 2011. (Persian).

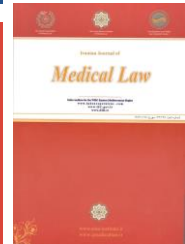

The Iranian Association
of Medical Law

MLJ

Medical Law Journal
2021; Legal Innovation

Journal Homepage: <http://ijmedicallaw.ir>

ORIGINAL ARTICLE

Feasibility of Dark figure of victimization and the need to formulate a differential criminal policy in order to prevent violence against students in the city of Ahvaz

Seyed Hussein Waghary¹, Gholamhossein Masoud^{2*}, Mohsen Shekarchizadeh³

1. Ph.D. Student, Department of Law, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Law, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

3. Assistant Professor, Department of Law, Najafabad Branch, Islamic Azad University, Najafabad, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Received: 19 September 2021

Accepted: 5 January 2022

Published online: 20 January 2022

Keywords:

Violence

Students

Criminal Policy

Prevention

ABSTRACT

Background and Aim: The phenomenon of violence and its increasing trend among students is one of the issues that has caused concern among families and those in charge of education today. This article examines the Possibility of existence Dark Figure of victims and the need to formulate a differential criminal policy in order to prevent violence against students in the city of Ahvaz.

Materials and Methods: This research is of theoretical type and the research method is descriptive-analytical and the method of data collection is library and has been done by referring to documents, books and articles.

Results: Various causes at the individual, relational, community-based and community levels are effective in the development and perpetuation of violence. Increasing this phenomenon and the need to support one of the most vulnerable groups in society, it is necessary to study this phenomenon and adopt strategies to prevent it. What is felt before the need is to make fundamental changes and reforms in the field of legislation in order to adopt a coordinated, coherent and differential preventive criminal policy in the field of prevention of violence against students.

Ethical considerations: In order to organize this research, while observing the authenticity of the texts, honesty and fidelity have been observed.

Conclusion: A new and proven tool in the prevention of violence against students is the use of codes of conduct or a moral charter, and its foundation is based on awareness, warning and education.

* Corresponding Author:

Gholamhossein Masoud

Address: Department of Law,
Najafabad Branch, Islamic Azad
University, Najafabad, Iran.

Postal Code: 85141-43131

Telephone: 31-42292929

Email: gh.masoud@iaun.ac.ir

© Copyright (2018) Iranian Association of Medical law, Tehran, Iran.

Cite this article as:

Waghary SH, Masoud Gh, Shekarchizadeh M. Feasibility of Dark figure of victimization and the need to formulate a differential criminal policy in order to prevent violence against students in the city of Ahvaz. *Medical Law Journal* 2021; Legal Innovation.